

EESTI ARSTIDE LIIDU ÜLDKOGU 5. 12. 98 PÄRNUS

Protokoll

1. Koosoleku avamine.

Üldkogu koosoleku avab EAL president Indrek Oro.

2. Koosoleku juhataja ja protokolliliste isikute valimine; päevakorra kinnitamine.

Koosoleku juhataja kohale esitati 2 kandidaati: Indrek Hanso ja Peeter Mardna. Hääletenamusega 89:34 valiti koosoleku juhatajaks Indrek Hanso. Protokollijaks valiti Katrin Rehema, hääletelugemiskomisjoni Ann Raadik, Ants Tali ja Külli Siigur. Matti Tarum tegi ettepaneku lisada päevakorda EAL järgmise aasta eelarve ja liikmemaksu suuruse arutamine. Delegaadid ei kiitnud ettepanekut heaks, päevakord kinnitati varem väljakuulutatud kujul.

3. Tervitussõnavõttuga esines Pärnu linnavolikogu esimees Mart Mere.

4. Sotsiaalministeeriumi tervishoiu asekancleri kt. Üllar Kaljumäe sõnavõtt.

Ü. Kaljumäe: Eriarsti töö peab olema ühesuguse kvaliteediga kogu riigis. Riik kavandab ümberkorraldusi arstiabi kvaliteedi hindamisel. Eriarstide kompetentsuse hindamine läheb erialaseltside pädevusse.

5. EAL presidendi aruanne.

Aruandekõne tekst lisatud protokollile.

6. Revisjonikomisjoni aruanne.

Revisjonikomisjoni esimees Enn Jõeste esitas üldkogule kokkuvõtte EAL 1997. a. finantstegevusest ja audiitorkontrolli otsuse (lisatud protokollile).

7. Diskussioon.

Koosoleku juhataja juhtis diskussiooni, kus delegaadid esitasid küsimusi Indrek Orole ja Enn Jõestele.

Matti Tarum: Kui ravikindlustusmaksu hakkab koguma maksuamet, siis laekumine väheneb. Arstide Liidu eestseisus oleks pidanud rohkem võitlema maksusüsteemi muudatuse vastu. Üldiselt on president teinud head tööd, EAL liikmete arv ja liidu autoritet on kasvanud.

Oro: Diskussioonis sotsiaalmaksuseaduse muutmise üle tegime koostööd Haiglate Liidu ja Haigekassade Liiduga, oma seisukoha ütles Ravikindlustusnõukogu. Hinnang eeldatavale laekumisele on õige. Seisukoha saame võtta, kui on selge, et laekumine tööpoolest väheneb. Ülelaekumist enam ilmselt ei tule.

Peeter Mardna: EAL rahvusvaheline tegevus on olnud edukas, kodune vähem väljapaistev. Arstide palga määrab visiidi ja voodipäeva hind, hinnakomisjon tõstab aga üksikute teenuste hindu.

Oro: Palgaläbirääkimistel Haiglate Liiduga oleme lähtunud vajadusest tõsta visiidi ja voodipäeva hinda, hinnakomisjonis meie ettepanekud läbi pole läinud.

Andres Ellamaa: Vastutus ja kohustus peavad olema võrdsetes suhetes. Praegu ei kuulu 38% arstidest EAL-i. Arstide Koda ei tähendaks võimu arstide üle, vaid vastutust. Me läheme Euroopasse, kuid see pole Arstide Liidu peaesmärk. Tähtis on

arsti vaba kutse Eestis ja EAL peab kaitsma eesti arsti Eestimaal. Palgaläbirääkimiste partner peaks olema raviasutuste omanik - riik, kohalik omavalitsus.

Vello Ilmoja: Mida otsustati prioriteedikonverentsil septembris? Kas EAL esindajal ravikindlustusnõukogus oli eriarvamusi ravikindlustuse eelarve suhtes?

Oro: Prioriteedikonverentsil arutati neid küsimusi esimest korda, tegemist oli rohkem otsustusprotsessis osalejate koolitusüritusega. Ravikindlustuse eelarve suhtes on olnud eriarvamusi residentide ja internide töötasu osas. RKN-l on järelevalve funktsioon, eelarve kinnitamise juures on pikalt diskuteeritud. Rahandusministeerium ei tohiks ühepoolset eelarvet muuta.

Indrek Hanso paneb hääletusele ettepaneku kinnitada Indrek Oro aruanne. Üldkogu kinnitab aruande ühehäälselt.

Enn Jõestele küsimusi ei ole. Üldkogu kinnitab aruande.

8. EAL põhikirja uue redaktsiooni vastuvõtmine.

Põhikirja uut redaktsiooni ja tehtud parandusettepanekuid tutvustas Katrin Rehemaa. Üldkogu tegi ettepaneku lisada p. 21 alapunkt: "Üldkogu kinnitab Eesti Arstide Liidu järgmise aasta eelarve" ja p. 38 lause "Volikogul on õigus moodustada komisjone erinevate küsimuste lahendamiseks."

Uus põhikiri jätab üldkogu pädevusse EAL organite valimise korra ja volituste tähtaegade määramise. Üldkogu pikendas president Indrek Oro volitusi 1 aasta võrra ja otsustas, et valitud tulevane president astub ametisse Oro volituste lõppedes, s.o. aasta pärast, kuid saab eestseisuse liikmeks alates valituks osutumise päevast.

Üldkogu kinnitas põhikirja hääletega 131 poolt : 1 vastu.

9. EAL presidendikandidaatide ülesseadmise ja nende seisukohtade tutvustamine.

Indrek Oro tegi eestseisuse nimel ettepaneku valida EAL presidendiks Andres Lehtmets. Dr. Lehtmets töötab Wismari haiglas psühhiaatrina, on kuulunud Tallinna AL, ENÜ ja EHL juhatusse, on Psühhiaatrite Seltsi juhatuse liige ja SM psühhiaatrianõunik. Kandidatuuri toetasid Tallinna AL poolt Andres Ellamaa ja EHL poolt Peeter Mardna.

Andres Lehtmets tutvustas lühidalt oma seisukohti: EAL on juba praegu tugev organisatsioon. Arstide Koja küsimust tuleb põhjalikult arutada, kuid uue organisatsiooni loomist eriti vajalikuks ei pea. Eesti on võtnud eesmärgiks liitumise Euroopa Liiduga, seega peab ka Arstide Liit järgima EL direktiive. Seaduslikult on vaja määratleda, kas arstid on vaba kutse esindajad või palgatöölised.

Indrek Hanso pani Lehtmetsa kandidatuuri salajasele hääletusele ja kuulutas välja vaheaja.

10. Meditsiiniteenuste hindadest ja võimalustest arstide palgatõusuks (Silver Saarik, Eesti Haiglate Liit).

Saarik: Arstide palgatõusuks on põhimõtteliselt kaks teed, mis eeldab riigilt poliitilist otsust. Praegu on reaalselt võimalik rahuldada 60-70 % nõudmistest. Üks võimalus on, et riik suurendab ravikindlustuse eelarvet. Siis saab tõsta teenuste hinda ja sama inimeste hulga juures saab maksta kõrgemat palka. Kui riik raha juurde ei lisa, võib tõsta töö intensiivsust, s.t. teha sama töö hulk väiksema inimeste arvuga, makstes neile suuremat palka. Seejuures aga kannatab ilmselt töö kvaliteet. Vähendades töötajate arvu ja teenuste mahtu, saab teenuste hinda tõstes ka palka tõsta.

Voodipäeva hinnas peitub oluline osa personali palgast, kuid 350 kroonist jääb 1999. a. ilmselt juba väheks.

Diskussioon.

Mardna: 99. a. eelarve projektis on katteraha voodipäeva hinna tõstmiseks olemas.
Oro: Ravikindlustuse eelarvet vähendati 162 milj. kr., riigieelarve eraldisi tervishoiule 150 milj. kr. Ravikindlustusmaksu laekumine eeldatavalt väheneb.

Sinisalu: Arstide Liidu esindajana hinnakomisjonis kommenteerin selle tegevust. Voodipäeva hind kulusid ei kata, aga see on eri haiglates erinev. Seni pole arvestatud reaalseid majanduskulusid. Eesmärk on olnud raviastutuste tegutsemise jätkamine samamoodi, siseosakonnad on miinustes. Raviastutus saab töötada, kui paremini ja halvemini tasustatud osakonnad on tasakaalus. Teenuse järgi tasumine ei stimuleeri kokkuhoidu, leping võrdub tegelikult eelarvega. Meil on liiga palju vähese voodikohtade arvuga haiglaid, süsteemi peab korrastama.

Vello Ilmoja: Korrastama peab ka finantseerimissüsteemi. Sisemajanduse koguproduktist käheb haridusele 7,3%, tervishoiule erinevatel andmetel 4,7-6,3%, hädavajalik oleks vähemalt 7,2%. Pidevalt kasvab hüvitisteks makstav summa, osa peaks jääma töandja kanda, et raviteenusteks jääks rohkem raha.

Tarum: Hüvitised ei ole raviteenus, selle peaks ravikindlustuse eelarvest üldse välja arvama ja tasuma sotsiaalmaksu arvelt. Hinnakomisjon peaks arvestama tegelikke omahindu. Soodusravimiteks eraldatakse liiga palju. Järeldraviks raha ei jätku, see aga pikendab töövõimetuse kestust.

Toomas Kariis: Iga arst peaks mõtlema, kuidas kokku hoida, mitte aga iga hinna eest haiglale rohkem raha sisse tuua. Tuleb koos erialaseltsidega kokku leppida, millises mahus missugust teenust mis raviastutused osutavad. See peab kehtima kogu Eestis. EAL liikmed peaksid nõudma töandjatelt ühesugust miinimumtöötasu.

Ralf Allikvee: Tuleb paremini kasutada võimalusi, mida praegused hinnad võimaldavad. Olemasolev meditsiin peab ellu jääma. Suurtel ja väikestel haiglatel on erinevad huvid. Peab sõlmima kollektiivlepingud ja miinimumpalga kokkuleppe töandjatega. Arstidel peaksid olema tähtajalised töölepingud, et tekiks konkurents.

Oro: Võtan diskussiooni käigus väljaõeldu kokku:

- 1) Üldkogu lõppdokumendis peab olema seisukoht, et on vaja fikseerida kindel % sisemajanduse koguproduktist, mis eraldatakse tervishoiule;
- 2) Raviteenuste omahinnad tuleb paika panna;
- 3) Soodusravimite probleem on ülevõimendatud, enamikus riikides läheb sellele 10 % eelarvest, meil 7;
- 4) Selleks, et lõpetada piiramatu raviastutusele raha teenimine, on vaja ravijuhiseid ja kokkulepet prioriteetide suhtes;
- 5) Raske on nõuda igal pool ühtset miinimumtunnitasu ilma palgakokkuleppeta, maakondades tekib töökoha kaotuse oht;
- 6) Töölepinguseaduses on praegu lubatud ainult tähtajatud lepingud.

11. Valimistulemuste teatamine.

Indrek Hanso annab sõna häälte lugemiskomisjoni esimehele Ants Talile, kes teeb teatavaks valimistulemused: Häältega 125 poolt, 0 vastu on Eesti Arstide Liidu presidendiks valitud Andres Lehtmets.

Häälte lugemiskomisjoni protokoll lisatud koosoleku protokollile.

12. Registreeritud sõnavõttud.

Ants Haavel loeb ette Eesti Seniorkirurgide klubi pöördumise (lisatud protokollile).

Oro vastab: Oli diskussioon Avaliku Sõna Nõukoguga. Ajakirjanike töö kvaliteet on madal. Kevadel võeti vastu Eesti Ajakirjanduseetika Koodeks. Artikli eest vastutab ajalehe väljaandja, mitte ajakirjanik. Probleem vajab arutelu, arstid ei tohiks kolleegide ajakirjanduses kritiseerida.

Nemvalts: Ettepanek kehtestada fikseeritud EAL liikmemaks 50 kr/kuus.

Tartu AL ja Võru AL esindajad selle vastu, palgad on liiga erinevad.
Mardna: ettepanek suurendada liikmemaksust “keskele” minevat osa 50 %-ni.
Oro: Järgmiseks aastaks jätta 1% brutopalgast, kuid mitte alla 30 kr./kuus.
Moodustame töörühma fikseeritud liikmemaksu ja selle jaotamise väljatöötamiseks.
Hanso: Ettepanek hääletusele. Tulemused 94 poolt, 18 vastu.
Allikvee: Muudame juba järgmisest aastast jaotust 50:50.
Hanso: Ettepanek hääletusele. Tulemused 119 poolt, 45 vastu.
Valga AL esindaja: Ettepanek piirkondlikel liitudel mitte enam tasuda eraldi “Teataja” eest.
Hanso: Ettepanek hääletusele. Tulemused 101 poolt, 4 vastu.

13. Lõppdokumendi ja otsuste vastuvõtmine.

Oro loeb ette lõppdokumendi projekti teksti ja üldkogu otsuse projekti.
Ilmoja: Lisada nõue fikseerida tervishoiule eraldatav % sisemajanduse koguproduktist, ettepanek 7,2%.
Mardna: See % ei tohiks sisaldada hüvitisi.
Ellamaa: Ettepanek lihtsustada massimeedias levitatava lõppdokumendi teksti.
Oro: Ettepanek kiita dokumendi sisu heaks, vormi muutmiseks moodustada redaktsioonikomisjon koosseisus Ellamaa, Oro, Lehtmets, Mardna.
Ellamaa: Palgaläbirääkimiste partner peaks olema raviasutuste omanik – SM ja kohalikud omavalitsused.
Tarum: Kui omanik katab osa majanduskuludest, siis saab ka palka tõsta.
Haavel: Sihtasutusel ei ole omanikku.
Oro: EHL on omanike esindajate organisatsioon.
Hanso: Otsused hääletusele.
Üldkogu võttis otsused vastu ühel häälel.

14. Lõpetamine.

Indrek Oro kuulutas EAL üldkogu koosoleku lõppenuks.

Eesti Arstide Liidu üldkogu otsused

vastu võetud EAL üldkogul 05.12.98. Pärnus

1. Kinnitada EAL presidendi aruanne 1998. a. ja revisjonikomisjoni aruanne 1997. a. tegevuse kohta.
2. Kinnitada Eesti Arstide Liidu uus põhikiri.
3. Pikendada EAL presidendi Indrek Oro volitusi 1 aasta võrra.
4. Eesti Arstide Liidu tulevane president on Andres Lehtmets, kelle volitused algavad 1 aasta pärast. Andres Lehtmets on EAL eestseisuse liige alates 05.12.98.
5. EAL presidendi volituste tähtaeg on kolm aastat. Üht isikut ei saa valida presidendiks rohkem kui kaheks järjestikuseks ametiajaks.
6. EAL eestseisuse koosseisu kuuluvad: Indrek Oro, Andres Lehtmets, Andres Ellamaa, Väino Sinisalu, Toomas Kariis, Kai Tamm, Andrus Kreis, Aldin Talving.

7. Eesti Arstide Liidu liikmed on kohustatud tasuma liikmemaksu, mille suurus alates 01. jaan. 1999 on 1% kuutöötasust (bruto), kuid mitte vähem kui 30 EEK kuus. 50 % liikmemaksust kantakse Eesti Arstide Liidu arvele. Piirkondlikud liidud ei pea alates 1999. a. tasuma eraldi "EAL Teataja" eest.
8. Üldkogu teeb eestseisusele ülesandeks jätkata palgaläbirääkimisi raviastutuste omanikega üldkokkuleppe saavutamiseks. Piirkondlikel liitudel vaadata uuesti läbi või sõlmida kollektiivlepingud tööandjatega.
9. Vastu võtta EAL üldkogu lõppdokument ja levitada seda massiteabevahendites.

Koosoleku juhataja Indrek Hanso

Protokollis Katrin Rehema